دکتورسالح ئیبراهیمی

سوورەی ئەحزاب لە مەدینە هاتۆتەخواری و بە (بسم‌الله)وە ٧٣ ئایەتە.

بە ناوی خوای بەخشەر و دڵلاوێن.

ئەی پێغەمبەر لە خوا بترسە و مەچۆ سەر قسەی خوانەناسان و دووڕووەکان، خوا پڕ زانا و و لەکارزانە ﴿١﴾ لە هەرچی کە لە پەروەرێنەرتەوە بۆت دێ پەیڕەوی بکە، خوا بە ئەوەی دەیکەن بە ناخی ئاگادارە ﴿٢﴾ هەرئەو فەرمانە پێکبێنە کە لە پەروەرێنەرتەوە بۆت دێتە خوار، خوا لە هەرکارێ دەیکەن بە ناخی ئاگادارە ﴿٣﴾ خوا لە نێو دەروونی هیچ مرۆڤێکدا جووتێ دڵی دانەناوە، ژنانیشتان کە بانگ دەکەن: (ئەتۆ وەکوو دایکی خۆمی) خوا نەیکردوونەتە دایکی ئێوە و ئەو زڕکوڕەکانیشتانی نەکردۆتە کوڕی ئێوە و ئەمە هەر قسەی خۆتانە و هەر لە زاری خۆتانەوە داکەوتووە. خودا ئەوی ڕاستە دەیڵێ و هەر ئەویشە ڕێگای ڕاست نیشان ئەدا ﴿٤﴾ ئەوانە بە نێوی باوکەکانیان نێو بەرن کە ئەمە لای خوا دادگەرانەترە، جا ئەگەر باوکیان ناناسن، ئەوانە برای دینی و دۆستی ئێوەن، جا تاوانێکتان لەسەر نییە (بەر لە نزوولی ئەم ئایەتە) ئەگەر هەڵەیەکتان کردبێ تاوانبار نین، بەڵام ئەگەر بە دڵ و بە ئەنقەس بێ (بەرپرس ئەبن)، خوا لێبور و فرە دڵلاوێنە ﴿٥﴾ پێغەمبەر لە خودی بڕواداران بۆ ئەوان لە پێشترە و ژنانی ئەو (پێغەمبەر) دایکن بۆ ئەوان (بڕواداران)، وەک لە کتێبی خوادایە خزمی پشتی (نەسەبی) لە بڕواداران و موهاجیران بۆ یەکتر شیاوترن (لەبابەت میراتگرتنەوە)، مەگەر بتانەوێ بە دۆستانتان چاکە بکەن (و بەشە میراتێکیان بۆ دابنێن)، ئەم حوکمە لە کتێبی خوادا نووسراوە ﴿٦﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سا لح ئیبراهیمی

(بێنەوە بیر) ئەودەمەی کە لە پێغەمبەران پەیمانمان وەرگرت و هەروەها لە تۆ و لە نووح و ئیبراهیم و مووسا و عیسای کوڕی مریەم و لە هەموو ئەوانە پەیمانی پتەومان وەرگرت ﴿٧﴾ تا خوا لە ڕاستی ڕاستبێژان سەبارەت بە ڕاستییەکەیان بپرسێ و بۆ خوانەناسەکانیش ئازارێکی دەرداویمان ئامادە کردووە ﴿٨﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە، بێننەوە بیر نیعمەتێ کە خوا بە ئێوەی داوە، لەودەمەی وا لەشکرێکی زۆر هێرشی کردە سەرتان، جا ئێمە با و تۆف و باهۆز و لەشکرێ زۆر کە نەتاندەدی ناردمانە سەریان، خوا بەوەی دەیکەن بینایە ﴿٩﴾ ئەو دەمەی کە لە سەرەوە و لە خوارەوەی شاری هێرشیان بۆ هێنان (و مەدینەیان ئابلۆقە دا)، چاوتان ڕێشکە و پێشکەی دەکرد و تەم و ڕەشایی لە ترسا هاتە بەرچاوتان و بە مۆڵەق وەستا و دڵ و گیانتان وەتەپەتەپ کەوت) و لە ترسا هاتبووە قورقوڕاگەتان (نووکی لووت) گومانی جۆربەجۆرتان بە خوا دەبرد ﴿١٠﴾ لەوێدا بڕواداران ئەزموون کران و تەکانی توندیان پێدرا و دڵیان توند وەخوریە و لەرزە کەوت ﴿١١﴾ بێنەوە بیر کاتێ کە دووڕووەکان و ئەوانەی کە دڵیان ساغ نەبوو، دەیانوت: خوا و پێغەمبەرەکەی بێجگە لە فریو بەڵێنێکیان بە ئێمە نەداوە ﴿١٢﴾ دەستەیێ لەوانە وتیان: ئەی خەڵکی مەدینە ئێرە جێی مانەوەتان نییە، بگەڕێنەوە و تاقمێتر لەوانە لە پێغەمبەر ئیجازەی گەڕانەوەیان ویست، ئەیانوت: خانووەکانمان بێپارێزەر و ڕووت و کەلێناوییە، کەوایش نەبوو، هەرنیازیان ڕاکردن بوو ﴿١٣﴾ ئەوانە جۆرێ بوون ئەگەر دەوری ماڵەکانیان لێ گیرابا و بیانگوتایێ: لە دین پەشیمان ببنەوە؛ هێندە زۆری نەدەخایاند لە دین پاشگەز دەبوونەوە ﴿١٤﴾ ئەمانە بەر لەمە لەگەڵ خوا پەیمانیان بەستبوو کە (لە جەنگدا) پشت نەکەنە دوژمن، دیارە پەیمان بە خوا دان لێ پرسینەوەی هەیە ﴿١٥﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

بڵێ: ئەگەر لە مردن یا کوشتن ڕابکەن سوودی بۆتان نییە و ئەوساکەیش خۆشی ژیان بە ئێوە نادرێ مەگەر ماوەیەکی کەم ﴿١٦﴾ بڵێ: چکەسێ ئەتوانێ لە ڕاست ئیرادەی خوا ئێوە بپارێزێ، ئەگەر خوا خراپە یا ڕەحمەتێ بۆ ئێوە بخوازێ، بێجگە لە خوا هیچ پشتیوان و یاوەرێکتان بۆ نییە ﴿١٧﴾ خوا بە چاکی دەناسێ چ کەسانێ لەنگۆ خەڵکیان (لە جەنگ) دەگەڕاندەوە و دەبوونە لەمپەر و بەرگر و کۆسپ و کێ و کێش بوون کە بە براکانی خۆیان دەوت: وەرنە لای ئێمە (و خۆیان لە جەنگ دەکێشا دواوە)، ئەوانە نایەن بۆ جەنگ مەگەر کەمێکیان ﴿١٨﴾ ئەوانە لەحاند ئێوە چاوچنۆکن، هەروەختێ ترسێ دێتە پێشێ، دەیانبینی هەر زەق لە تۆ دەڕوانن و چاویان سپی هەڵدەگەڕێ، وەک یەکێ لە ترسی مردن بێهۆش بووبێ، جا کاتێ ترس لاچێت، زمانی توند و درێژی خۆیان بە تووڕەیی‌یەوە لە ئێوە دەردەکێشن و دەس بە زمانشڕی دەکەن و چاونەزێری و تەماحکاری تالان دەکەن (و داوای بەشە تالانتان لێ دەکەن)، لە حاڵێکدا لەسەر غەنیمەت بەخێڵ و چاوچنۆکن، ئەوانە بڕوایان نەهێنابوو، هەموکاریان لای خوا بەفیڕۆ چووە ئەمەیش لەسەر خوا ئاسانە ﴿١٩﴾ ئەمانە وا دەزانن کە سپای ئەحزاب نەڕۆیشتووە و ئەگەر ئەو سپایانە بگەڕێنەوە، ئەمان پێیان خۆشبوو کە لە نێو عەرەبی چۆڵنشین و دەشتەکی بووایەن (تا ئازاریان پێ‌نەگەیشتبا) و هەواڵی ئێوە لە دوورەوە بپرسن، ئەگەر لە نێو ئێوەشدا بن مەگەر کەم، دەنا ناجەنگن ﴿٢٠﴾ بێ‌شک بۆ ئێوە لە پێغەمبەری خوادا سەرمەشقی چاک هەیە، بۆ ئەوانە کە هیوایان بە ڕەحمەتی خوا و ڕۆژی بەرێ هەیە، یادی خوا زۆر دەکەن ﴿٢١﴾ کاتێ بڕواداران، ئەحزاب: (لەشکری کافران بە ناوی ئەحزاب کە هاتبوونە سەریان لە مەدینە)یان دی، وتیان: ئەمە هەر ئەوەیە کە خوا و پێغەمبەرەکەی ئەو بەڵێنیان پێدابووین و هەر بەڵێنێ کە خوا و پێغەمبەری بیدەن ڕاست دەردەچێ و ئیتر بڕوا و هەستی خۆ بەدەسەوە دانیان زیاد و زیاتر کرد ﴿٢٢﴾

دکتورسالح ئیبراهیمی

لە بڕواداران پیاوانێک هەن ڕاستیان کرد، ئەو پەیمانی بە خوایان دا، پێکیان هێنا، جا لەوانە هەیانە گیانی بەخشیوە و هەندێکیشیان چاوەڕوانن و تۆزقاڵێکیش سۆز و بەڵێنی خۆیان نەگۆڕیوە ﴿٢٣﴾ بۆ ئەوەی کە خوا ڕاستبێژان لەبەر ڕاستبوونیان پاداش بداتەوە و ئەو کەسانەیش کە دووڕوو بوون گەر حەز بکا ئازاریان بدا یا تۆبەیان لێ‌قەبووڵ بکا، خوا لێبور و فرە دڵلاوێنە ﴿٢٤﴾ خوا دین دوژمنەکانی وێڕای ئەو ڕقەی کە بوویان کشاندەوە و هیچ خێریشیان دەس نەکەوت و خوا لە جەنگدا بۆ بڕواداران بەسە، خوا پڕ هێز و فرە بەدەسەڵاتە ﴿٢٥﴾ خوا لە ئەهلی کتێب ئەو تاقمە (جوولەکەی بەنی قورەیزە) کە چووبوونە یارمەتی ئەوان (کافرانی مەککە) لە قەڵاکانیان هێنایە خوارێ و ترس و لەرزی خستە نێو دڵ و هەناویان، دەستەیەکیان لێ کوشتن و تاقمێکیشتان لێ بە دیل گرتن ﴿٢٦﴾ زەوی و خانوو و ماڵ و سامانی ئەوان و ئەو زەوییەیش کە پێتان تێ نەنابوو؛ خوا گشتی بە ئێوەی گەیاند، خوا بەسەر هەر کارێکدا بەدەسەڵاتە ﴿٢٧﴾ ئەی پێغەمبەر بە ژنانت بڵێ: ئەگەر ئێوە ژیان و خشڵ و زێڕ و زێوەر و زەمبەری دنیا و جوانی ئەوتان دەوێ، وەرن مارەییتان بدەمێ و بە باشترین شێوە بێ گازندە دەستتان لێ‌بەردەم و تەڵاقتان بدەم ﴿٢٨﴾ ئەگەر ئێوە خوا و پێغەمبەری خوا و ڕۆژی بەرێتان دەوێ، خوا بە کارچاکانتان پاداشی گەورە ئەدا (٢٩) ئەی ژنانی پێغەمبەر هەرکەس لە ئێوە بە ئاشکرا کاری ناحەز و ناشیاوی لێ‌ڕووبدا، دوو بەرابەر جەزرەبە و ئازار ئەدرێ، ئەمە بۆ خوا ئاسانە﴿٣٠﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

هەرکەس لە ئێوە لەسەر بەرێوە بردنی فەرمانی خوا و پێغەمبەری خوا بەردەوام بێ و کاری چاک بکا، دوو جار پاداش بەو ئەدەین و رِسق و رۆزییەکی باشمان بۆ ئامادە کردووە ﴿۳۱﴾ ئەی ژنانی پێغەمبەر ئێوە وەکوو هیچ یەک لە ژنانی دیکە نین، خۆ بپارێزن جا بە خاوی و بە نەرمی (و ناز) قسە مەکەن تا ئەو مرۆڤەی کە لە دڵدا نەخۆشە، قرم خۆش نەکا و ئارەزوو نەکا و تەما نەیگرێ، قسەی چاک و شیاو بڵێن، بپەیڤن ﴿۳۲﴾ لەماڵی خۆتاندا دەرمەکەون و بمێننەوە و هەروەکوو دەورانی نەزانی پێشوو، خەمڵ و زەنبەری خۆتان نیشان مەدەن و خۆتان مەرازێننەوە (لە نێو خەڵکدا) جوانی خۆتان دەرمەخەن و نوێژ بەجێبێنن و زەکات بدەن و ئیتاعەتی خوا و پێغەمبەری خوا بکەن، ئێوە کە خەڵکی ئەم ماڵەن خوا دەیەوێ هەر جۆرە پیسی و تاوانێک لە ئێوە دوور بخاتەوە و بەوجۆرەی شیاوە، پاکی پاکتان بکاتەوە و بە پاکی ڕاتانبگرێ ﴿۳۳﴾ هەرچی لە نیشانەکانی خوا و لە کارزانی لە نێو ماڵتاندا بۆ ئێوە دەخوێندرێتەوە، فێری بن و بیڵێنەوە، خوا هەموو شتی لێ دیارە و بە ناخی شت ئاگادارە ﴿۳۴﴾ بۆ پیاوانی موسڵمان و ژنانی موسڵمان و پیاوانی بڕوادار و ژنانی بڕوادار و پیاوانی فەرمانبەر و ژنانی فەرمانبەر و پیاوانی ڕاستبێژ و ژنانی ڕاستبێژ و مێرانی خۆڕاگر و پیرەک و ژنانی خۆڕاگر و مێرانی بێفیز و لەخواترس و ژنانی بێفیز و لە خوا ترس و پیاوانی سەدەقەدەر و ژنانی سەدەقەدەر و پیاوانی بە ڕۆژووەوان و ژنانی بەڕۆژوو و پیاوانێ کە داوێنی خۆیان بە پاکی دەپارێزن و ژنانێ کە داوێنپاکن، پیاوانێ کە زیاد یادی خوا دەکەن و ژنانێ کە زۆر زیکری خوا دەکەن، خوا لێخۆشبوون و پاداشی گەورەی بۆ گشتیان ئامادە کردووە ﴿۳۵﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتورسا لح ئیبراهیمی

بۆ هیچ پیاو و ژنێکی بڕوادار (ئەو مافە) نییە کە هەرکاتێ خوا و پێغەمبەرەکەی خوا لە کارێکدا حوکمێکیان؛ بۆ ئەوانیش لە کاری خۆیان دا ئیختیارێک هەبێ (لە بەرامبەر فەرمانی خوادا)، هەرکەس نافەرمانی خوا و پێغەمبەری ئەو بکا لارێ بووە، لارێییەکی ئاشکرا ﴿٣٦﴾ بێنەوە بیر سەردەمێ کە بە کەسێ (زەید) کە خوا چاکەی لەگەڵ کردبوو و تۆیش چاکەت لەگەڵدا کردبوو، دەتوت: خێزانت بۆ خۆت ڕاگرە و لە خوا بترسە (و هەمیشە ئەمەت دووپات دەکردەوە) و تۆ لە دڵی خۆتدا شتێکت دەشاردەوە کە خوا دیاریدەری ئەوە بوو لە خەڵک دەترسای کەچی خوا شیاوترە کە لێی بترسی، جا کاتێ زەید (کوڕی حارس) نیازی خۆی لە خێزانی بڕی و جیا بۆوە، ئێمە ئەو (زەینەب)مان لە تۆ مارە کرد هەتا خاوەن باوەڕەکان لە خواستنی ژنی زڕکوڕانی خۆیان (مارەکردنی ژنانی بە کوڕ گرتووەکانیان) کاتێ کە نیازی خۆیان لەوان بڕیبێ؛ تەڵاقیان دابێ لۆمە نەکرێن و ئیدی فەرمانی خوا ئەنجام دراوە (قسەی لەسەر نەماوە) ﴿٣٧﴾ بۆ پێغەمبەر قەیدی نییە کارێ بکا کە خوا بۆی بڕیار داوە. ڕەفتاری خوا لەگەڵ پێغەمبەرانی ڕابوردوویشدا هەروا بووە، خوا بە هەرچی فەرمان بدا بێ زیاد و کەم دەبێ بکرێ ﴿٣٨﴾ کەسانێ کە پەیامی خوا ڕادەگەیێنن و لەو دەترسن و بێجگە لەو لە هیچ کەسێتر ناترسن، خوا بۆ ژماردنی کردەوەیان بەسە ﴿٣٩﴾ محەمەد باوکی هیچیەک لە پیاوانی ئێوە نییە، بەڵام ئەو ڕاسپاردەی خوا و ئاخر و مۆری (ئاخرین) پێغەمبەرانە، خوا بە هەموو شتێک فرە زانایە ﴿٤٠﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە زۆر یادی خوا بکەن ﴿٤١﴾ هەر بەرەبەیانان و ئێوارانێک پاکی و بێخەوشی ئەو بڵێن ﴿٤٢﴾ ئەو زاتێکە خۆی و مەلائیکەکان دروود و ڕەحمەت بۆ ئێوە دەنێرن تا ئێوە لە تاریکییەوە دەربێنێ بەرەو نوور(ی بڕوا و تەقوا و زانست) ڕێنوێنیتان بکا، لەمەر بڕواداران دڵاوایە ﴿٤٣﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

ڕۆژێ کە بە دیداری ئەو دەگەن بە دروود و سەلام بەخێریان دێنێ و بەخێرهاتنیان پێ دەڵێ و خوا پاداشی بە چاکی بۆ ئامادە کردوون ﴿۴۴﴾ ئەی پێغەمبەر تۆمان نارد تا شایەد و مزگێنیدەر و ترسێنەر بی ﴿۴۵﴾ بە فەرمانی ئەو خەڵک بۆ لای خوا بانگ بکەی و چرایەکی تیشکدەر (و ڕووناکدەر)بی ﴿۴۶﴾ بە بڕواداران مزگێنی بدە کە بۆ ئەوان لە لایەن خواوە چاکە و فەزیلەتێکی گەورە هەیە ﴿۴۷﴾ ئەوی خودانەناسەکان و دووڕووەکان گەرەکیانە بیکەن مەیکە و گوێ مەدە ئازاردانی ئەوان و و خۆ بە خوا بسپێرە، ئەمە بەسە کە خوا پشتیوان بێ ﴿۴۸﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە، کاتێ کە ژنانی بڕوادارتان بۆ خۆتان مارەکرد و لە پاشان بەر لەوەی دەسیان لەگەڵ تێکەڵاو بکەن تەڵاقتان دان، عیدەیان بۆ ئێوە لەسەر نییە کە بیژمێرن، بەشە مارەیییەکەیان بدەن و دڵخۆشیان بکەن و بە جوانی و مرۆیانە دەسیان لێ بەربدەن ﴿۴۹﴾ ئەی پێغەمبەرا! ئێمە ئەو ژنانەی تۆ کە مارەیی ئەوانت داوە، بۆتمان ڕەوا دی و ئەوانەیش کە لە تالان و لە ڕێگای غەنیمەتەوە دەس کەوتوون و خوا کردوونیە پشکی تۆ، هەروەها کچانی مامت و کچانی پوورت و کچانی خاڵت و کچانی خوشکی خاڵت کە لەگەڵ تۆدا کۆچیان کرد بە تۆ دەشێن، هەر ژنێکی بڕواداریش بەو مەرجەی خۆی بە پێغەمبەر ببەخشێ، ئەگەر پێغەمبەریش بیەوێ مارەی بکا بۆ خۆی، بەڵام مارە کردنێکی وا تەنیا بۆ تۆ دروستە نەک بۆ بڕواداارانیتر، ئێمە دەزانین بۆ ئەوان لەبابەت ژنانیانەوە و کەنیزانیانەوە چ بڕیارێکمان داوە تا هیچ گیروگرفتێ بۆ تۆ ڕوو نەدا. خوا لێبور و فرە دڵاوێنە ﴿۵۰﴾

دکتور سا لح ئیبراهیمی

(نۆبەی سەرجێیی) هەر یەکە لە ژنەکانت بتەوێ، ئەتوانی بخەیتە دواوە و هەر یەکەش لەوان بتەوێ لای خۆت ڕایبگرە، کەیفی خۆتە، ژنی یەخسیر کراویشت (کە سەر جێیی ناکەی) ئاشت کەیەوە، تاوانت نایەتە سەر، ئەم کارە باشتر دەبێتە هۆی ئەوە کە دڵخۆش بن و خەم نەخۆن و هەموویان ڕازی بن بەوەی کە پێت داون، خوا دەزانێ ئێوە چیتان بە دڵدا دێ، خوا پڕزانا و لەسەرخۆیە ﴿۵۱﴾ دوای ئەمانە (کە خوا پێی ڕەوا دیوی)، ژنانی ترت پێ ناشێن بۆیشت نییە ئەو ژنانەت بە ژنی تر بگۆڕیەوە، با دەلالی و دڵڕفێنی و جوانییەکەیشیان دڵی تۆی بۆ لای خۆی ڕاکێشابێ مەگین ئەوانەی لە تالآن بەر تۆ کەوتوون، خوا بەسەر هەموو شتێکدا چاوەدێرە ﴿۵۲﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە! مەچنە ژوورەوەی خانووەکانی پێغەمبەر، مەگەر ئیجازەتان پێبدرێ بۆ (خواردنی) جەمە خۆراکێ، بێ ئەوەی چاوەڕوان بن تا خۆراک ئامادە بێ، بەڵام ئەگەر بانگکران جا بڕۆنە ژووری، جا ئەگەر نانتان خوارد بڵاوببنەوە و بۆ قسەکردن دامەنیشن، ئەم (کارەتان) پێغەمبەر دەڕەنجێنێ، جا ئەو شەرمی لێدەکردن، بەڵام خوا لە (بەیانی) هەق شەرم ناکا، هەردەمێ شتێکتان لە ژنانی پێغەمبەر ویست، لە پشتی پەردەوە بیخوازن، ئەمە بۆ دڵی ئێوە و ئەوان پاکتر و چاکترە، بۆ ئێوە ناشێ ئازاری پێغەمبەر بدەن و هەرگیز ناشێ دوای ئەو، ژنانی ئەو مارە بکەن، لای خوا ئەم کارە (تاوانێکی زۆر گەورەیە) ﴿۵۳﴾ ئەگەر شتێ ئاشکرا بکەن یا بیشارنەوە، خوا بە هەموو شتێک زانایە ﴿۵۴﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتورسا لح ئیبراهیمی

بۆ ئەوان (ژنانی پێغەمبەر) تاوانێک نییە ئەگەر لای باوکیان و کوڕیان و برایان و برازایان و خوشکەزایان و لای ژنانی هاودین و لای کەنیزانی خۆیان ڕوو نەپۆشن (قەیدی نییە بێحیجاب بن)، لە خوا بترسن، خوا بەسەر هەموو شتێکدا ئاگا و چاوەدێرە ﴿٥٥﴾ خوا و فریشتەکانی بۆ پێغەمبەر درورد ئەنێرن، ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە، ئێوەش پەسنی بۆ بنێرن و بە دڵ و گیان سەلات و سەلامی خوای لێ بکەن ﴿٥٦﴾ هەرکەس خوا و پێغەمبەری خوا ئازار بدا، خوا لە دنیا و ئاخیرەتدا لەعنەتیان لێدەکا، عەزابی پڕ لە سووکایەتی بۆ ئامادە کردوون ﴿٥٧﴾ بێگومان کەسانێ کە پیاوانی بڕوادار و ژنانی خاوەن بڕوا بێهیچ تاوانێک ئازار ئەدەن، تۆمەت و گوناحی دیار و ئاشکرایان گرتووە بە کۆڵەوە ﴿٥٨﴾ ئەی پێغەمبەر بە ژنان و کچانی خۆت و ژنانی بڕواداران بڵێ: جلک و چارشێوی خۆیان لە خۆیان بپێچن خۆیان داپۆشن، ئەم کارە باشتر دەبێتە هۆی ئەوە کە (ژنانی ئازاد لە کوێلە) بناسرێن و ئازار نەدرێن، خوا لێبوور و دڵلاوێنە ﴿٥٩﴾ ئەگەر دووڕووان و کەسانێ کە لە دڵیاندا نەخۆشی هەیە و ئەوانەی وا لە مەدینەدا (دەنگۆ و شایعە): چاوڕا دائەخەن و درۆ (بە دژی دین) بڵاو دەکەنەوە، دەس هەڵنەگرن، تۆ بە دژیان هەڵدەخرێنین، (دەیانخەینە بندەسی تۆ) لە پاشان مەگەر بۆ ماوەیەکی کەم، دەنا ناتوانن لەم شارەدا جیرانت بن ﴿٦٠﴾ (ئەمانە) بە نەحلەت کراون لە هەر کوێ دەسکەون، ئەبێ بگیردرێن و بە سەختی بکوژرێن ﴿٦٠﴾ ئەمە ڕێبازی خوایە کە لە نێو پێشینانیشدا هەبووە، گۆڕانکارییەک لە ڕێبازی خوادا نییە ﴿٦٢﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

خەڵک لەبابەت قیامەتەوە لێت دەپرسن، بڵێ: تەنیا زانینی ئەوە لای خوایە، تۆچ دەزانی؟ بەڵکوو ڕۆژی بەریێ نێزیک بێ ﴿۶۳﴾ خوا خوانەناسانی لەعنەت کردووە و ئاگرێکی سووتێنەری بۆ ئامادە کردوون ﴿۶۴﴾ لەوێدا قەتیس دەبن و پشتیوان و یاوەرێکیان دەست ناکەوێ ﴿۶۵﴾ ڕۆژێ کە دەموچاویان لە ئاگردا دەگەرێندرێ، دەڵێن: خۆزگە ئیتاعەتی خوامان بکردایە و بە فەرمانی پێغەمبەرمان بکردایە ﴿۶۶﴾ دەڵێن: ئەی پەروەرێنەری ئێمە! لە سەروەران و گەورەکانی خۆمان پەیڕەویمان کرد، جا ڕێگایان لێ بزر کردین ﴿۶۷﴾ ئەی پەروەرێنەری ئێمە! دوو بەرابەر ئازاریان بدە و بە لەعنەتێکی گەورە گیرۆدەیان بکە ﴿۶۸﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە! هەروەکوو ئەوانە مەبن کە مووسایان ئازار دا و خوا مووسای لەوە پاک کردەوە، لای خوا بەرێز و بەقەدر لەروو بوو ﴿۶۹﴾ ئەی کەسانێ کە بڕواتان هێناوە! لە خوا بترسن و قسەی هەق و پتەو بێژن ﴿۷۰﴾ خواکارتان چاک دەکا و لە تاوانتان دەبوورێ و هەرکەسیش ئیتاعەتی خوا و پێغەمبەری خوا بکا، ئێمە ئەم ئەمانەتییەمان لە بەرانبەر ئاسمانەکان و زەوی و ئەو هەموو کێفانە ڕانا؛ هیچیان لە خۆیان ڕانەدی بچنە ژێری و لێی دەترسان بەڵام مرۆ (ئەو ئەمانەتییە کە پێگەیشتن بەوێنەی بێسنوور و جێ نشینی خوا و بەرپرس بوونی) وەستۆی خۆی گرت کە نەیزانی و سەبارەت بە خۆی غەدری کرد ﴿۷۲﴾ تا خوا پیاوان و ژنانی دووڕوو (موونافیق) و پیاوان و ژنانی موشریک (ڕیزیان لە بڕواداران جیابێتەوە و ئەوانە) ئازار بدا، خوا ڕەحمەتی خۆی بۆ پیاوان و ژنانی بڕوادار بنێرێ (و تۆبەیان قەبووڵ بکا)، خوا لێبور و فرە دڵاوێنە ﴿۷۳﴾

Dr. Saleh Ebrahimi